

31. august 2023
J.nr. 2023 - 5462

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 280 af 16. juni 2023 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF) og ikkemedlem af udvalget Mette Thiesen (DF).

Jeppe Bruus

/ Matilde Roi Fischer

Spørgsmål

Det fremgår af tal fra analysevirksomheden Nielsen IQ refereret i Dagligvarehandlen («Salget af cigaretter rasler ned i Danmark – erstattes af udenlandske cigaretter», www.dagligvarehandlen.dk, den 28. februar 2023), at antallet af solgte cigaretter i Danmark på to år er faldet med 580 mio. til 3,85 mia. stk. Ifølge tal fra Skatteministeriet vil mængden af grænsehandlede cigaretter stige til 2,7 mia. stk. ved en forhøjelse af tobaksafgiften, svarende til en gennemsnitlig pris pr. pakke cigaretter på 100 DKK. Hvordan forholder ministeren sig til, at mængden af grænsehandlede og illegale cigaretter i Danmark forventes at udgøre op mod 70 pct. af det indenlandske salg ved en forøgelse af tobaksafgiften til 100 DKK pr. pakke cigaretter?

Svar

Grænsehandlen med cigaretter skønnes at afhænge af prisforskellen mellem Danmark og de lande, hvor danskere grænsehandler.

Skøn for grænsehandlen med cigaretter og røgtobak er for nyligt opdateret i forbindelse med Skatteøkonomisk Redegørelse 2023, hvor det skønnes, at grænsehandlen (inkl. illegal handel) med cigaretter udgør omkring 700 mio. stk. svarende til ca. 16 pct. af forbruget.

Modelbaseret skøn for virkning på grænsehandlen af en afgiftsforhøjelse på cigaretter og tobak svarende til en prisstigning til 100 kr. pr. pakke med 20 stk. cigaretter fremgår af *tabel 1*.

Forhøjelsen af afgiften skønnes alt andet lige at medføre, at grænsehandlen med cigaretter stiger til ca. 2,4 mia. stk. cigaretter svarende til ca. 73 pct. af det danske forbrug.

Tabel 1. Modelbaseret skøn for grænsehandlen ved en afgiftsforhøjelse svarende til en gennemsnitlig pris på 100 kr. pr. 20 stk. cigaretter

Pris Kr. pr. 20 stk.	Antal grænsehandlede cigaretter Mia. stk.	Andel af indenlandsk forbrug Pct.
100	2,4	73

Anm.: Der er taget udgangspunkt i et gennemsnit på ca. 60 kr. pr. pakke med 20 cigaretter. Der er forudsat, at afgifterne på røgtobak forhøjes tilsvarende. Beregningerne tager udgangspunkt i de opdaterede forudsætninger anvendt i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2023*.

Kilde: Skatteministeriet.

Den afledte virkning på grænsehandlen af ændret tobaksafgift bygger på skøn, som er forbundet med stor usikkerhed. Det gælder særligt ved meget store afgiftsændringer, idet der blandt andet er risiko for, at der vil opstå større uforudsete ændringer i form af såkaldte *ketchup-effekter* i grænsehandlen, når nye handelsmønstre fx i form af et illegalt marked etableres. Modelberegningerne er derfor mest velegnede til konsekvensberegninger af mere begrænsede afgiftsændringer.

Prisen på cigaretter i Danmark er blandt de højeste i EU. Den høje grænsehandelsandel ved en gennemsnitspris på 100 kr. pr. 20 stk. cigaretter skal blandt andet ses i lyset af

priserne i nabolande som fx Tyskland og Sverige, hvor en gennemsnitlig pakke cigaretter med 20 stk. koster omkring 45 kr.¹ Den vejledende mængde, for hvor mange cigaretter man som forbruger må tage med hjem til Danmark fra et andet EU-land, udgør 800 stk. cigaretter. Ved en dansk pris på 100 kr. ville der dermed alt andet lige kunne opnås en besparelse på ca. 2.200 kr., ved i stedet at købe cigaretterne i Sverige eller Tyskland². Besparelsen ville være endnu større ved grænsehandel fra flere Syd- og Østeuropæiske lande, der typisk har et endnu lavere pris- og afgiftsniveau.

¹ Prisen er baseret på et gennemsnit af indrapporterede tal til *Taxes in Europe Database* og er opgjort ud fra WAP (Weighted Average Price) for 2021 fra Tyskland og Sverige. Den tyske og svenske pris udgør hhv. 47 kr. og 43 kr. for en pakke med 20 stk. cigaretter.

² Der antages, at en pakke cigaretter indeholder 20 stk. og 800 stk. cigaretter vil derfor svare til 40 pakker. En dansk forbruger vil i gennemsnit kunne spare op til ca. 55 kr. pr. pakke ved grænsehandel i Tyskland og Sverige.